

SCRISOARE DE AȘTEPTĂRI

privind activitatea și rezultatele Consiliului de Administrație al S.C. Troleibuzul S.A.

Preambul

Această scrisoare de așteptări a fost elaborată în conformitate cu prevederile Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 109/2011 privind governanța corporativă a întreprinderilor publice, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 722/2016 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a unor prevederi din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 109/2011 privind governanța corporativă a întreprinderilor publice.

Această scrisoare de așteptări este un document de lucru care precizează:

- performanțele așteptate de la organele de administrare și conducere ale întreprinderii publice,
- politica acționariatului privind administrarea și conducerea întreprinderii publice,
- politica autorității publice tutelare privind întreprinderile publice care au obligații specifice legate de asigurarea serviciului de transport public local/județean, pentru o perioadă de cel puțin 4 ani.

Prin prezenta scrisoare, Județul Neamț, prin Consiliul Județean Neamț, acționar majoritar al întreprinderii publice S.C. Troleibuzul S.A., stabilește așteptările pe care le are cu privire la rezultatele care trebuie obținute în urma implementării Planului de Administrare a întreprinderii publice în termen de 4 ani, în intervalul de timp estimat noiembrie 2017- octombrie 2021.

Această scrisoare de așteptări furnizează informații esențiale necesare administratorilor întreprinderii publice, în vederea elaborării Planului de Administrare, precum și administratorilor executivi în elaborarea Planului de Management. Scrisoarea de așteptări furnizează informații esențiale și candidaților care aplică pentru posturile de administrator executiv și/sau neexecutiv al întreprinderii publice.

La elaborarea acestei scrisori de așeptări s-a ținut cont de contextul actual al S.C. Troleibuzul S.A., de evoluția acesteia în ultimii ani, de evoluția mediului de afaceri din județul Neamț din ultimii ani, de evoluția bunelor practici din domeniul transportului public local/județean, precum și de cerințele contextuale ce reies din strategia de dezvoltare regională și locală.

Autoritatea Publică Tutelară Județul Neamț rămâne angajată să îmbunătățească calitatea serviciilor de transport public local/județean și să sporească eficiența cu care aceste servicii sunt realizate.

Capitolul 1

Rezumatul strategiei naționale/locale în domeniul în care acționează întreprinderea publică

Strategia națională pentru dezvoltarea regională a României în perioada 2014 – 2020 arată faptul că serviciile publice de transport se află în centrul dezbaterii politice, în special din perspectiva rolului pe care îl joacă autoritățile publice într-o economie de piață și anume, pe de o parte, acela de a veghea la buna funcționare a pieței și pe de altă parte, de a garanta interesul general, în special necesitatea subvenționării transportului public ca necesitate primordială a cetățenilor.

Strategia națională stă la baza fundamentării, elaborării și implementării Planului multianual de dezvoltare a serviciilor comunitare de utilități publice care are scopul de a asigura extinderea, modernizarea și eficientizarea furnizării serviciilor comunitare de transport public la standarde europene, în conformitate cu angajamentele aplicabile serviciilor comunitare de utilități publice, asumate de România prin Tratatul de aderare la Uniunea Europeană, semnat de România la Luxemburg la 25 aprilie 2005, ratificat prin Legea nr. 157/2005.

Strategia plasează serviciile publice de transport în sfera activităților de interes economic general și încearcă să alinieze aceste servicii la conceptul european, având la bază următoarele obiective fundamentale:

- **Descentralizarea** serviciilor publice și creșterea responsabilității autorităților locale și județene cu privire la calitatea serviciilor asigurate populației;
- **Eficientizarea serviciilor de transport public** cu reducerea, în paralel, a subvențiilor acordate;
- **Creșterea gradului de siguranță** al serviciilor de transport public;
- **Restructurarea** mecanismelor de protecție socială a segmentelor defavorizate ale populației și reconsiderarea raportului preț/calitate;

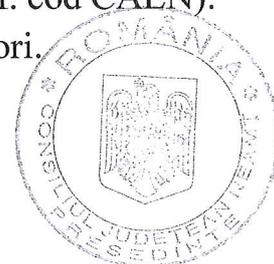
- **Promovarea** principiilor economiei de piață și reducerea gradului de monopol;
- **Atragerea capitalului** privat în finanțarea investițiilor din domeniul infrastructurii locale/județene;
- **Promovarea** măsurilor de dezvoltare durabilă;
- **Promovarea** parteneriatului social și pregătirea continuă a resurselor umane.

Acest larg și generos cadru strategic ce potențează dezvoltarea S.C. Troleibuzul S.A. se sprijină pe următorul cadru legal:

- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 109/2011 privind guvernanta corporativă a întreprinderilor publice, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 51/2006 a serviciilor comunitare de utilități publice, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 92/2007 privind serviciile de transport public local, ale cărei norme de aplicare au fost aprobate prin Ordinul nr. 353/2007 al Ministerului Internelor și Reformei Administrative s-au stabilit cadrul juridic privind înființarea, autorizarea și organizarea, gestionarea și finanțarea serviciilor de transport public local;
- Ordonanța Guvernului nr. 27/2011 privind transporturile rutiere, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordinul nr. 972/2007 al Ministrului Transporturilor de aprobare a Regulamentului cadru pentru efectuarea transportului public local și a Caietului de sarcini-cadru al serviciilor de transport public local și Ordinul nr. 272/2007 pentru aprobarea Normelor-cadru privind stabilirea, ajustarea și modificarea tarifelor pentru serviciile de transport public local de persoane;
- Ordinul nr. 222/2009 al Ministrului Administrației și Internelor, pentru aprobarea indicatorilor specifici de fundamentare a fondului de salarii în domeniul serviciilor comunitare de utilități publice.

S.C.Troleibuzul S.A. are ca principal obiect de activitate (conf. cod CAEN):

- 4931- transporturi urbane, suburbane și metropolitane de călători.
- Alte activități desfășurate sunt (conf. cod CAEN):
- 4520 – întreținerea și repararea autovehiculelor;
  - 2562 – operațiuni de mecanică generală;
  - 7120 – activități de testări și analize tehnice.

Realizarea serviciului din obiectul de activitate principală nu necesită cerințe speciale de mediu de lucru. Pentru protecția personalului și asigurarea unor condiții normale de lucru au fost adoptate măsuri de eliminare a noxelor degajate în timpul proceselor desfășurate ca activități secundare, de asigurare a echipamentului de protecție, de încălzire în anotimpul friguros.

Se efectuează controlul medical periodic pentru depistarea bolilor profesionale. Conducerea întreprinderii publice asigură un climat de lucru destins, bazat pe dialog, pe cunoașterea, înțelegerea și rezolvarea necesităților și dorințelor personalului.

Temeiul legal de organizare și funcționare este reprezentat de Contractul de concesiune a transportului public local/județean de călători și de exploatare a infrastructurii aferente încheiat cu Primăria Piatra Neamț și de Contractul pentru desfășurarea activității serviciului public subvenționat de transport în comun, încheiat cu Asociația intercomunitară de dezvoltare economico-socială URBTRANS.

Data înființării. Capitalul social. Nr. de înregistrare

(1) Organizația a fost înființată prin Hotărârea Consiliului Județean Neamț nr. 3/21.07.1995.

(2) Din data de 27.08.2015, S.C. TROLEIBUZUL S.A. are calitatea de **operator regional**, astfel cum acesta este definit de art. 2 lit. h) din Legea serviciilor comunitare de utilități publice nr. 51/2006 republicată, cu modificările și completările ulterioare, **al serviciului de transport public local de persoane**, pe raza de competență a unităților administrativ teritoriale membre ale Asociației de Dezvoltare Intercomunitară "URBTRANS".

(3) Capitalul social actual subscris și vărsat este de 3.755.875 lei, împartit în 751.175 acțiuni în valoare nominală de 5 lei/acțiune.

Este înregistrată la Oficiul Român al Comerțului Neamț sub nr. J27/691/1995, având codul unic de înregistrare 7613398, fiind plătitor de T.V.A. din 01.04.1996.

Serviciile pe care le asigură organizația sunt:

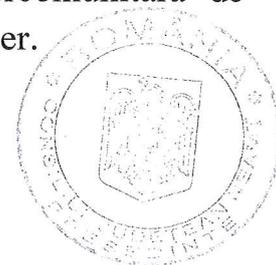
- transport public de călători (în municipiul Piatra Neamț, comuna Dumbrava Roșie, platforma Săvinești);
- reparații terți;
- inspecții tehnice periodice;
- montare și verificare tahografe/limitatoare de viteză;
- spălătorie auto;
- închiriere stâlpi rețea fir contact, troleibuze și autobuze pentru publicitate;
- închiriere spațiu SR3, birouri.

Începând cu anul 2008, Autoritatea Națională de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice - A.N.R.S.C., instituție publică, cu personalitate juridică, ce funcționează în subordinea Ministerului Administrației și Internelor și are ca scop reglementarea și monitorizarea la nivel central a activităților din domeniul serviciilor comunitare de utilități publice aflate în atribuțiile sale, în conformitate cu prevederile Legii nr.51/2006, cu modificările și completările ulterioare, autorizează

autoritatea publică, să asigure, să organizeze, să reglementeze, să coordoneze și să controleze prestarea serviciului de transport public desfășurat pe raza administrativ-teritorială a acestuia.

Autoritatea publică trebuie să asigure, să organizeze, să reglementeze, să coordoneze și să controleze prestarea serviciului de transport public desfășurat pe raza administrativ-teritorială a acestuia. Astfel, Consiliul Județean este un factor important în ceea ce privește domeniul transportului de persoane, alături de alte instituții la fel de importante, fără de care activitatea de transport persoane nu s-ar putea desfășura în condiții optime.

În acest sens, putem discuta și de instituții precum Autoritatea Rutieră Română, Inspectoratul de Stat pentru Control în Transport Rutier, Registrul Auto Român, Ministerul Transporturilor, Ministerul Administrației și Internelor, Centrul Național de Management pentru Societatea Informațională, Asociația Intercomunitară de Dezvoltare, Inspectoratul de Stat pentru Controlul în Transportul Rutier.

Capitolul 2

Viziunea generală a autorității publice tutelare și a acționarilor cu privire la misiunea și obiectivele întreprinderii publice, desprinsă din strategia locală/județeană din domeniul de activitate în care operează întreprinderea publică

Misiunea societății și activitățile realizate sunt redate în cadrul Regulamentului de Organizare și Funcționare.

Directorul General al societății împreună cu Consiliul de Administrație stabilește politica de calitate pentru întregul personal al societății, pentru ca transportul călătorilor să se efectueze în condiții de confort, siguranță și deplină încredere în serviciul efectuat de societate.

Politica de calitate și mediu declarată de managementul de vârf se menține, se îmbunătățește și cerințele acesteia sunt auditate.

Baza implementării și certificării sistemului de management integrat constituie o necesitate pentru îmbunătățirea aspectelor activității societății.

Dorința participantului activ la transportul public să aducă călătorul, precum și urgența de acțiune pentru îmbunătățirea unor aspecte ale activității se pot constata și prin sondajele de opinie realizate la nivelul populației. Sondajele de opinie stabilesc direcțiile prioritare de acțiune și de asemenea modul în care și-au atins scopul măsurile luate anterior.

Atingerea obiectivelor stabilite se face prin implementarea și difuzarea de proceduri documentate ale SIM. Procedurile se stabilesc de către toți cei implicați în desfășurarea activității, la toate nivelurile de activitate. Elaborarea documentelor SIM se realizează de către proprietarii de proces, cu respectarea cerințelor legale în vigoare, fiind verificate din punct de vedere al standardelor internaționale.

Față de obiectul de activitate înscris în R.O.F.-ul societății, se consideră că toate activitățile secundare și auxiliare ale societății reprezintă un suport pentru desfășurarea activității principale și anume “transporturi urbane, suburbane și metropolitan de călători”.

Funcționarea normală a vastului și complexului mecanism al economiei unităților administrativ-teritoriale depinde într-o bună măsură de funcționarea transportului public de călători. Tocmai de aceea, trebuie acordată o atenție mărită dezvoltării și modernizării transportului public, creșterii eficienței economice a activității din acest domeniu.

Transportul public reprezintă deci una din principalele componente din mecanismul economico-social al unității administrativ teritoriale pe care o deservește. Desfășurarea acestei activități implică consumuri energetice și de resurse importante.

De aceea, creșterea continuă a eficienței transportului public impune:

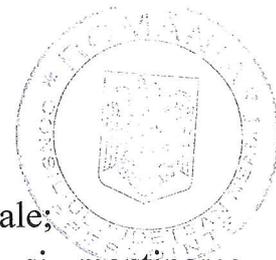
- optimizarea volumului călătorilor transportați;
- optimizarea distanțelor;
- utilizarea distanțelor;
- utilizarea capacităților existente;
- optimizarea consumurilor energetice;
- îmbunătățirea profilelor profesionale ale angajaților, condiție esențială pentru realizarea celor de mai sus.

Obiectivul activității de transport constă, deci, în deplasarea în spațiu a călătorilor.

În conformitate cu declarațiile de politică și a obiectivelor de management, aranjamente ale conducerii pentru domeniile certificate, organizația se preocupă de îmbunătățirea continuă a eficacității sistemului integrat de calitate, având ca fundament satisfacerea cerințelor clienților, a cerințelor legale reglementate aplicabile, a angajaților și a celorlalte părți interesate.

Managementul de vârf al societății comerciale a identificat și a stabilit următoarele **obiectivele ale managementului**:

- respectarea indicatorilor de performanță;
- fluidizarea traficului;
- îmbunătățirea continuă a calității serviciilor furnizate clienților;
- îmbunătățirea și eficientizarea activității;
- menținerea unui SIM care să creeze cadrul pentru îmbunătățirea continuă;
- re tehnologizarea întregii activități desfășurate prin modernizări, achiziții de utilaje performante și realizarea unei infrastructuri adecvate;

- prevenirea poluării mediului;
- asigurarea unei întrețineri corespunzătoare a infrastructurii;
- reciclarea deșeurilor;
- întărirea capacității de intervenție în cazul unor poluări accidentale;
- întărirea imaginii S.C. Troleibuzul S.A., prin asigurarea și menținerea conformității cu reglementările în domeniu;
- respectarea dispozițiilor legale în privința păstrării și securității gestiunilor și circuitului documentelor;
- întărirea imaginii S.C. Troleibuzul S.A. prin respectarea documentelor internaționale, naționale și a interpretării lor, privind responsabilitatea socială;
- îmbunătățirea condițiilor de muncă ale personalului angajat, fidelizarea angajaților;
- analiza periodică a politicii, a obiectivelor și stabilirea gradului de adecvare;
- realizarea unei culturi a calității și unei mentalități proactive a personalului și a celor ce lucrează în numele nostru, în ceea ce privește protecția mediului înconjurător, responsabilitatea socială și securitatea în muncă.

Capitolul 3

Mențiunea privind încadrarea întreprinderii publice în una dintre următoarele categorii de scopuri ale întreprinderii publice, respectiv comercial, de monopol reglementat sau serviciu public

---

Societatea este organizată pe o structură care are trei nivele ierarhice (managementul de vârf, conducerea serviciilor, personalul de execuție).

Structura asigură desfășurarea tuturor proceselor pe care le dezvoltă, organizația având prevăzută funcția „Responsabil Management calitate/mediu”. Funcție de volumul de activitate și de capacitatea persoanelor implicate, unele dintre aceste activități au fost cumulate în cadrul aceluiași serviciu.

Sarcinile, competențele și responsabilitățile personalului sunt definite pentru fiecare post în Fișa postului. În fruntea fiecărui serviciu, se află câte un șef de serviciu care se subordonează managementului de vârf (directorului general).

Întreprinderea publică poate fi încadrată în una din următoarele categorii de scopuri:

- comercial;
- de monopol reglementat;
- serviciu public.

Scopul principal al S.C. Troleibuzul S.A. este reprezentat de prestarea de servicii/activități de utilitate publică pe raza de competență a unităților administrative teritoriale asociate, administrarea, funcționarea și exploatarea sistemelor de utilități publice aferente acestora, precum și implementarea programelor de investiții publice

de interes zonal ori regional destinate înființării, modernizării și/sau, după caz, dezvoltării infrastructurii tehnico-edilitare aferente acestor servicii/activități realizate în comun în cadrul Asociației de Dezvoltare Intercomunitară "URBTRANS".

Obiectul de activitate este furnizarea/prestarea în calitate de operator regional a serviciului de transport public local de persoane, pe raza de competență a unităților administrativ teritoriale membre ale Asociației de Dezvoltare Intercomunitară "URBTRANS" serviciului public de transport călători.

Capitolul 4

Obiectul obligației și angajamentul autorității publice tutelare vizavi de modalitatea de asigurare a compensațiilor corespunzătoare sau de plată a obligației

---

Serviciile de utilități publice sunt în responsabilitatea autorităților administrației publice locale și județene sau, după caz, a asociațiilor de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate - servicii de utilități publice, mandatate prin hotărâri ale autorităților deliberative ale unităților administrativ-teritoriale membre.

Serviciile de utilități publice se înființează, se organizează și se gestionează cu respectarea prevederilor legale, potrivit hotărârilor adoptate de autoritățile deliberative ale unităților administrativ-teritoriale, în funcție de gradul de urbanizare, de importanța economico-socială a localităților, de mărimea și de gradul de dezvoltare ale acestora și în raport cu infrastructura tehnico-edilitară existentă.

În organizarea, funcționarea și dezvoltarea serviciilor de utilități publice interesul general al comunităților locale este prioritar. Se vizează satisfacerea cât mai completă a cerințelor utilizatorilor, protejarea intereselor acestora, întărirea coeziunii economico- sociale la nivelul comunităților locale, precum și dezvoltarea durabilă a unităților administrativ-teritoriale.

Capitolul 5

Așteptări în ceea ce privește politica de dividende/vărsăminte din profitul net aplicabilă întreprinderii publice

---

Potrivit Ordonanței Guvernului nr. 64/2001 privind repartizarea profitului la societățile naționale, companiile naționale și societățile comerciale cu capital integral sau majoritar de stat, precum și regiile autonome, cu modificările și completările ulterioare, destinațiile repartizării profitului sunt:

- a) rezerve legale;
- b) alte rezerve reprezentând facilități fiscale prevăzute de lege;
- c) acoperirea pierderilor contabile din anii precedenți, cu excepția pierderii contabile reportate provenite din ajustările cerute de aplicarea IAS 29 "Raportarea financiară în economiile hiperinflaționiste", potrivit Reglementărilor contabile conforme cu Standardele internaționale de raportare financiară și Reglementărilor contabile armonizate cu Directiva 86/635/CEE și cu Standardele Internaționale de Contabilitate aplicabile instituțiilor de credit;
  - c.1. constituirea surselor proprii de finanțare pentru proiectele cofinanțate din împrumuturi externe, precum și pentru constituirea surselor necesare rambursării ratelor de capital, plății dobânzilor, comisioanelor și a altor costuri aferente acestor împrumuturi externe;
- d) alte repartizări prevăzute de lege;
- e) participarea salariaților la profit; societățile naționale, companiile naționale și societățile comerciale cu capital integral sau majoritar de stat, precum și regiile autonome care s-au angajat și au stabilit prin bugetele de venituri și cheltuieli obligația de participare la profit, ca urmare a serviciilor angajaților lor în relație cu acestea, pot acorda aceste drepturi în limita a 10% din profitul net, dar nu mai mult de nivelul unui salariu de bază mediu lunar realizat la nivelul agentului economic, în exercițiul financiar de referință;
- f) minimum 50% vărsăminte la bugetul de stat sau local, în cazul regiilor autonome, ori dividende, în cazul societăților naționale, companiilor naționale și societăților comerciale cu capital integral sau majoritar de stat;
- g) profitul nerepartizat pe destinațiile prevăzute la lit. a) - f) se repartizează la alte rezerve și constituie sursa proprie de finanțare.

Compania repartizează profitul net pentru constituirea surselor proprii de finanțare pentru proiectele cofinanțate din împrumuturi externe, precum și pentru constituirea surselor necesare rambursării ratelor de capital, plății dobânzilor, comisioanelor și a altor costuri aferente acestor împrumuturi externe (art. 1, alin. c¹) din Ordonanța Guvernului nr. 64/2001 privind repartizarea profitului la societățile naționale, companiile naționale și societățile comerciale cu capital integral sau majoritar de stat, precum și la regiile autonome).

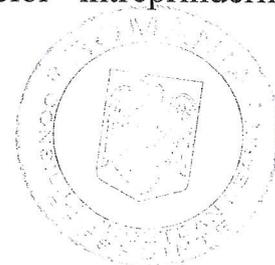
Capitolul 6

Dezideratele autorității publice tutelare și ale acționarilor cu privire la comunicarea cu organele de administrare și conducere ale întreprinderii publice

---

Așteptările autorității publice tutelare și ale acționarilor cu privire la cheltuielile de capital și reducerile acestora sunt:

- Aprobarea cheltuielilor viitoare de capital necesare îndeplinirii obiectivelor societății cu respectarea legislației în vigoare privitoare la fundamentarea, aprobarea investițiilor publice, respectarea legislației privind achizițiile publice și a dispozițiilor legale privind protecția mediului;
- Luarea măsurilor necesare pentru achitarea cu prioritate, a obligațiilor la bugetul de stat, local, la bugetul asigurărilor sociale de stat, a măsurilor pentru prevenirea înregistrării de plăți restante către furnizori și implicit, înregistrarea de cheltuieli suplimentare - majorări penalități de întârziere, dobânzi, etc;
- Îmbunătățirea procedurilor de colectare în totalitate a creanțelor care să se adreseze consumatorilor cu voința redusă de plată;
- Implementarea metodelor corespunzătoare pentru creșterea gradului de satisfacere a exigențelor consumatorilor, pentru îmbunătățirea calității serviciilor publice de transport, mai mult decât în prezent;
- Implementarea măsurilor corespunzătoare pentru reducerea costurilor, pentru creșterea productivității muncii și creșterea performanțelor întreprinderii publice;
- Măsuri de administrare optimă a infrastructurii.

Capitolul 7

Așteptări privind calitatea și siguranța produselor și serviciilor prestate de întreprinderea publică

Pentru a răspunde scopului urmărit, anume, deplasarea în spațiu a persoanelor, transportul public trebuie să îndeplinească anumite condiții minime de ordin tehnico-economic, astfel încât necesitățile de transport ale populației să fie satisfăcute la un nivel superior, atât cantitativ cât și calitativ. Elementele principale de care trebuie ținut cont, sunt:

- **Siguranța circulației**, care constituie condiția fundamentală a transportului public, presupune evitarea în totalitate a posibilității de accidentare a călătorilor și personalului, avarierea sau distrugerea mijloacelor de transport.

- **Durata cât mai redusă a transportului**, rapiditatea cu care se desfășoară acesta are în vedere reducerea timpului în care călătorii sunt scoși din activitatea pe care o prestează în unitățile economice și social-culturale, precum și creșterea ponderii timpului acordat odihnei și agrementului în bugetul de timp

al populației.

- **Ritmicitatea transportului public** de călători constă în repetarea regulată, pe o perioadă dată de timp, a aceleiași activități de transport public, mai precis distanța în timp între un mijloc de transport și altul pe același traseu. Ritmicitatea se stabilește prin graficele de circulație și se realizează prin asigurarea regularității circulației, regularitate care implică tocmai respectarea cu strictețe a acestor grafice de circulație.

- **Confortul călătorilor în transportul public** are rolul diminuării oboselei la care este supus organismul uman în timpul transportului, de aceea este necesar a se asigura în timpul călătoriei un anumit grad de confort, materializat prin evitarea aglomerației, evitarea călătoriei în picioare, mai ales pe distanțe ce depășesc 30 de minute, limitarea accelerațiilor la valori care nu sunt supărătoare pentru organismul uman, evitarea vibrațiilor și diminuarea la minim posibil a zgomotului, asigurarea microclimatului necesar etc.

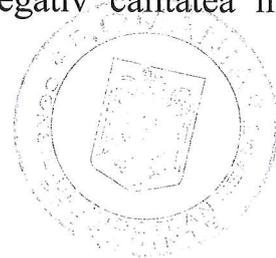
- **Asigurarea accesului neîngrădit** al persoanelor cu dizabilități locomotorii la transportul public de călători se referă la existența bazei materiale care să asigure accesul de îmbarcare și debarcare din mijlocul de transport, precum și pe toată durata de deplasare, a persoanelor din această categorie, la fel și egal ca pentru orice alt călător.

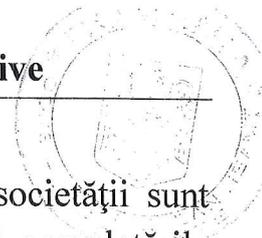
- **Desenarea și stabilirea traseelor** de transport public de călători în așa fel încât să fie îndeplinite cerințele de transport cât mai rapid și eficient, menținând un raport cât mai bun între distanță și timp de deplasare, dar trebuie ținut cont și de limitele extreme ale comunității, asigurând populației posibilitatea deplasării și accesul în toate punctele cardinale ale zonelor deservite, iar în ceea ce privește zona Metropolitană, accesul populației aferentă localităților limitrofe Municipiului Piatra Neamț, în cel puțin două zone de interes economic și comercial, cum ar fi gară, autogară, etc., puncte din care să poată accesa orice punct cardinal al municipiului, la fel și egal ca pentru orice alt călător.

- **Reducerea continuă a costurilor** în efectuarea transportului public având în vedere că transporturile, în general, adaugă valoare.

- **Reducerea poluării mediului înconjurător.** “Poluarea mediului înconjurător constă în acele acțiuni care pot produce ruperea echilibrului ecologic sau pot dăuna sănătății, liniștii și stării de confort a oamenilor, ori provoca pagube economiei prin modificarea factorilor naturali sau creați prin activități umane”. Transportul public influențează negativ calitatea mediului ambiant prin: zgomot, poluarea atmosferei și a apelor.

Capitolul 8

Atribuțiile Consiliului de Administrație și ale Managementului societății sunt cele prevăzute de Legea societăților nr. 31/1990, cu modificările și completările ulterioare, Actul constitutiv al Societății, Contractele de Mandat (administrare) și legislația specifică domeniului de activitate al societății.

Așteptările autorității publice tutelare în domeniul eticii, integrității și guvernancei corporative au drept fundament câteva valori și principii care trebuie să guverneze comportamentul etic și profesional al administratorilor executivi și neexecutivi precum și al managerilor întreprinderii publice:

1. Etica managerială: toți managerii și administratorii societății vor respecta Codul de Etică. Mai mult, vor lua și aplica decizii care impactează angajații, ținând cont de recompensarea identică pentru contribuție identică un principiu universal de etică managerială. În plus, managerii și administratorii vor acționa întotdeauna în favoarea intereselor societății.

2. Profesionalismul: Toate atribuțiile de serviciu care revin managerilor, administratorilor executivi și neexecutivi ai societății trebuie îndeplinite cu maximum de eficiență și eficacitate, la nivelul de competență necesar și în cunoștință de cauză în ceea ce privește reglementările legale; managerii și administratorii vor face toate diligențele necesare pentru creșterea continuă a nivelului lor de competență și pentru creșterea nivelului de competență al angajaților societății;

3. Imparțialitatea și nediscriminarea: principiu conform căruia managerii, administratorii executivi și neexecutivi sunt obligați să aibă o atitudine obiectivă, neutră față de orice interes politic, economic, religios sau de altă natură, în exercitarea atribuțiilor funcției; managerilor și administratorilor le este interzis să solicite sau să accepte, direct ori indirect, vreun avantaj ori beneficiu moral sau material, sau să abuzeze de funcția pe care o au;

4. Libertatea de gândire și de exprimare: principiu conform căruia managerul sau administratorul poate să-și exprime și să-și fundamenteze opiniile, cu respectarea ordinii de drept și a bunelor moravuri;

5. Onestia, cinstea și corectitudinea: principiu conform căruia administratorii în exercitarea mandatului trebuie să respecte, cu maximă seriozitate legislația în vigoare;

6. Deschiderea și transparența: principiu conform căruia activitățile managerilor și a administratorilor, în exercitarea funcțiilor lor sunt publice și pot fi supuse monitorizării cetățenilor;

7. Confidențialitatea: principiu conform căruia managerul/administratorul trebuie să garanteze confidențialitatea informațiilor care se află în posesia sa.

În conformitate cu prevederile O.U.G. nr.109/2011 privind guvernarea corporativă a întreprinderilor publice, republicată, cu modificările și completările

ulterioare, activitatea organelor de conducere trebuie să fie transparentă și accesibilă, garantând o bună comunicare.

În privința guvernantei corporative, acționarii și autoritatea publică tutelară așteaptă ca administratorii să inițieze și să finalizeze demersul de îmbunătățire a sistemului informatic integrat.

În egală măsură, tot în sensul asigurării guvernantei corporative a societății, acționarii așteaptă ca, până la finele mandatului, administratorii să finalizeze implementarea sistemelor de management prin obiective și de management al performanței, sisteme care permit trasabilitatea performanței individuale și de grup și responsabilizează fiecare angajat în sensul contribuției la atingerea obiectivelor societății, securizând astfel în bună măsură rezultatele societății.

Controlul intern este un proces la care participă tot personalul societății, inclusiv Consiliul de Administrație, conceput să furnizeze o asigurare rezonabilă privind realizarea următoarelor obiective:

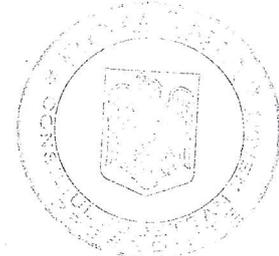
- a) desfășurarea activității în condiții de eficiență și rentabilitate;
- b) controlul adecvat al riscurilor care pot afecta atingerea obiectivelor societății;
- c) furnizarea unor informații corecte, relevante, complete și oportune structurilor implicate în luarea deciziilor în cadrul societăților și utilizatorilor externi ai informațiilor;
- d) protejarea patrimoniului;
- e) conformitatea activității societății cu reglementările legale în vigoare, politica și procedurile societății.

În vederea îndeplinirii acestor obiective, societatea elaborează și revizuieste periodic Politica de control intern pentru ca aceasta să corespundă necesităților și evoluției societății.

Societatea va dispune astfel de un sistem adecvat de control intern asupra procesului de management al riscurilor, care implică analize independente și regulate, evaluări ale eficacității sistemului și, acolo unde se impune, asigurarea remedierii deficiențelor constatate. Rezultatele acestor analize sunt comunicate în mod direct Consiliului de Administrație și comitetelor specializate.

În vederea asigurării unei culturi de etică și conformitate și a unui sistem de guvernanță adecvat, a promovării valorilor și principiilor care asigură o bună conduită în relație cu toate părțile interesate și păstrarea unei bune reputații pe piață, membrii organului de conducere vor trebui să asigure îndeplinirea permanentă a următoarelor cerințe:

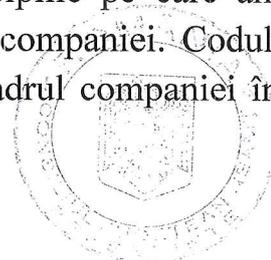
- deținerea de competență și experiență profesională, precum și o bună reputație și integritate pe tot parcursul exercitării funcției;

- asigurarea cerințelor guvernantei corporative: structura organizatorică transparentă și adecvată, alocarea adecvată și separarea corespunzătoare a responsabilităților;
- administrarea corespunzătoare a riscurilor/managementul riscurilor, adecvarea politicilor și strategiilor, precum și a mecanismelor de control intern, asigurarea unui sistem eficient de comunicare și de transmitere a informațiilor, aplicarea unor proceduri operaționale solide care să împiedice divulgarea informațiilor confidențiale;
- menținerea standardelor etice și profesionale pentru a asigura un comportament profesional și responsabil la nivelul entității, reglementate în vederea prevenirii apariției conflictelor de interese (Cod de Etică, Politică privind administrarea conflictelor de interese);
- îndeplinirea cerințelor de competență și onorabilitate prevăzute de reglementările aplicabile;
- menținerea nivelului de competență relevant în matricea de competențe a Consiliului de Administrație la momentul nominalizării, reflectat în evaluarea anuală a nivelului de competență individuală a membrilor consiliului de administrație;
- cunoașterea, respectarea și aplicarea cu profesionalism a legislației specifice societății, strategia și politicile societății, Codul de etică, normele, procedurile, acordurile și convențiile care reglementează activitatea;
- nedepășirea numărului maxim de mandate de administrator prevăzut de prevederile Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 109/2011 privind guvernanta corporativă a întreprinderilor publice, cu modificările și completările ulterioare, în societăți sau întreprinderi publice cu sediul în România care pot fi exercitate concomitent și alocarea de timp suficient pentru îndeplinirea responsabilităților;
- evitarea conflictelor de interese (să se asigure în permanență că interesele lor personale sau profesionale - directe sau indirecte - nu sunt în conflict cu interesele societății și să se asigure că procedurile și controalele implementate la nivelul societății sunt adecvate pentru identificarea, raportarea și gestionarea corespunzătoare a conflictelor de interese actuale și potențiale).

Consiliul de Administrație al companiei este responsabil și pentru stabilirea și revizuirea principiilor cadrului de administrare a activității și a valorilor corporative ale întreprinderii publice, inclusiv a celor stabilite prin intermediul unui cod de etică și conduită.

Codul de Etică definește idealurile, valorile și principiile pe care angajații le respectă și le aplică în activitatea desfășurată în cadrul companiei. Codul de etică urmărește promovarea valorilor și principiilor etice în cadrul companiei în vederea

creșterii calității serviciilor oferite și a protejării reputației și are un rol educativ, de reglementare și de impunere a valorilor promovate.

Totodată, Consiliul de Administrație al companiei trebuie să asigure un cadru adecvat și eficace aferent controlului intern care să includă funcțiile de administrare, de conformitate și de audit intern, precum și un cadru corespunzător privind raportarea financiară și contabilitatea.

În acest sens, consiliul de administrație trebuie să dispună de un număr corespunzător de membri neexecutivi cu pregătirea profesională adecvată atribuțiilor pe linia controlului intern și participării în comitetele consultative formate din membri ai organului de conducere, în special în comitetul de audit. Fiecare membru al consiliului de administrație trebuie să-și exercite responsabilitățile cu onestitate, integritate și obiectivitate.

